UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Consiliorvm Sive Responsorvm Avgvstini Beroii Bononien. I. C. Praestantissimi Volumen ...

Cum Summariis, & Indice rerum, ac verborum locupletissimo

Iurisdictionum, Iudiciorum, & Criminum materias distinctè continens

Bero, Agostino

Venetiis, 1577

Consilivm CCXIIII.

urn:nbn:de:hbz:466:1-96538

Visual Library

prout factũ fuit in casu nostro, in quo ultra iuramẽtum cõquerentis qualiter, qualiter, & præsumptiue de quantitate pecuniæ furatæ apparet, ergo non sumus in casu Bar. & aliorum. ¶ Nõ obstat, q̃ Matheus fuit in culpa, dimittendo domũ solam sine custodè, quia rndetur, q̃ satis fuit ipsi Mathæo benè claudere domum per ea, quæ voluit Bal. in l. 1. C. deposi. Præterea custodia, quã dominus præstare debebat, fuit per statutũ translata in homines castri. Adde, q̃ statutum simpliciter vult castrum teneri ad custodiẽdum, & curãdum, ne robariæ fiant de die, uel de nocte, alioquin uult castrum, seu uillam debere emẽdare, nec distinguit, an dominus custodiuerit, & an dimiserit custodes, nec ne, immo magis dẽt teneri, qñ in domo nõ fuerũt relicti custodes, quos fortè dominus nõ habebat, cũ castrũ, vel villa custodire teneat. Vltimo statutũ excipit casum, qñ dominus fuisset in dolo, & fraude, vt ibi in §. & si locus, ergo in casu culpę domini, castrũ, seu villa ad emẽdationem teneri debet. Et ita de iure uerum esse arbitror. Laus Deo.

SVMMAE.

1 *Statutum loquens de emendatione damnorum datorum etiam in furto commisso locum habet.*
Furtum appellatione damni etiam in statutis comprehenditur.
2 *Furtum cum fractura hostij, & similium factum non simplex, sed atrox, & enorme furtum dicitur,*
3 *Et appellatione robariæ comprehenditur.*
Robaria est furtum atrocius, & maius.
4 *Robaria comprehenditur appellatione furti, & contra etiam in statutis.*
5 *Verba grossa, & materialia debent intelligi secundum quod uulgus ea intelligit.*
6 *Statutum loquens de maleficio etiam furtum simplex proprijssimè comprehendit.*
7 *De damno passo, & de rebus furatis quando iuramento domini contra uillam ad emendationem ex statuto loci obligatam sit standum, & quando non.*
8 *Custodes rei debent probare furtum ab alio fuisse factum, aliàs ipsi præsumuntur fures, & torqueri possunt.*
9 *Causa à Papa delegata nullam habet instantiam etiam triennij.*

EPITOME.

STATVTVM Bononiense sub rub. de emendatione damnorum datorum, à quibus ignoratur, habere locum etiam in furto, & de rebus furatis iuramento domini contra uillam ad emendationem obligatam standum esse, hic ostenditur.

CONSILIVM CCXIIII.

1 AD fauorem Mathæi contra cõmune Butrij, ultra alia, quæ scripsi, pro resolutione quorundam obiectorũ facio aliquas cõclusiones, prima sit, q̃ † statutũ de emẽdatione damnorũ datorum, à quibus ignoratur, uẽdicat sibi locum ẽt in furto commisso, ut voluit magnus practicus, Ange. de Aret. in suo tract. malefi. in uer. uestẽ celestrem abstulisti: Item cũ statutũ in rubro, & nigro loquatur de damno, cõprehendit etiã furtũ, veluti pulchrè determinauit do. Bar. Cæpol. in consi. 18. In Christi nomine, &c. statutũ Vicentię per plura, quæ allegat, & maximè q̃a eadẽ militat ratio, vt voluit Paul. Cast. in consi. 346. In Christi nomine, uisa quadam securitate, in 2. col. & hoc probatur per gl. in l. nõ possunt, ff. de legi. & hoc idem volunt Ande Isern. de constit. regni sub rub. de malefi. clandes. punien. in 1. col. uersi. sed secundus, & Bal. in consi. 174. Casus talis est in 2. col. lib. 2. Et quamuis Alex. in l. 2. de dam. infec. uariet, tũ non negat, quin furtum comprehẽdatur tanquam species sub damno, quod stat, ut genus ad tradita per Bal. in l. nauta, §. quoque, ff. nau. caup. stabul. Et ideò cũ in rubrica dicatur, statuti fiat mentio generaliter de damnis, comprehẽdetur ẽt furtũ, quod est species damni, & sic probatur damnum, arg. l. hoc legatum, §. inter emptorem, ff. de leg. 3. nec istis contradicunt Alex. & alij in aliis
2 locis. Præterea † furtum cũ fructura hostij, seriatim ipse, uel serrę non dr̃ simplex furtum, sed enorme, atrox, ut uoluit Cæpol. in repet. l. si fugitiui cũ ff. sed nouo iure, C. de seruis fugit. ubi tractat de furtis furti, & maximè qualiter fur debeat criminaliter puniri, in antep. col. cũ præced. & l. 1. §. idcirco
3 ff. ff. de effract. ergo † cũ in casu nostro furtũ fuit commissum cũ effractione, sequitur, q̃ cõprehendi debeat appellatione robariæ, de qua loquitur statutum, qñ robaria saltẽ dr̃ furtum atrocius, & maius, & id, quod dicit Bar. in l. nequid, ff. de incẽ. mi. & Bal. in l. transigere, in 3. col. uersi. ponamus, C. de
4 transac. † ubi uoluit ẽt, q̃ robaria dicatur effractio, & si in statuto fiat mentio de furto, comprehẽdatur robaria, & in d. auth. sed nouo iure voluit, q̃ appellatione robariæ furtum continetur, quia fecit Bal. Are. in d. uer. uestem celestrem, furtũ, & robariæ sunt, & statutũ loquens de uno habet locum in alio, & facit tex. in c. pœnale, 14. q. 5. Cum ergo statutum faciat mẽtionem de robaria, dr̃ comprehendere furtum, & qui aliter diceret, iudaizaret ad hęresim, similibus uerbis statuti, ut uoluit dicere Bal. in l.
5 C. de is, qui not. infam. & † idẽ Bal. in d. auth. sed nouo inquit, q̃ uerba grossa, & materialia, ut robaria, debent intelligi, secundum quod uulgus intelligit, sed notoriè constat omnibus, & propterea non est necesse probare, l. in fi. de do. præle. c. cum dilecti accus. & c. manifesta, 2. q. 1. q̃ furtum appellatur ergo robaria, & vulgariter dr̃, *io son stato robato*, ergo appellatione robariæ furtum contineri dicetur, vt
6 luit Ang. in loco præallegato. Præterea † statutum loquitur nõ solũ de damno, & robaria, sed etiam de maleficio, cuius appellatione propriissimè loquendo continetur ẽt furtum simplex ut est tex. clarus, Inst. de oblig. quæ ex malefi. in prin. id est ex maleficio, ut ex furto, ergo sub dicto statuto cõprehendetur furtum, & hæc ratio est in cõuincibilis, quia furtum est maleficij, & appellatione maleficij cõtinetur, l. 1. de priua. delic. & l. ex maleficij, ff. de act. & obli. ex maleficij nascuntur actiones, ueluti ex furto: Et ex dictis concluditur dictum statutum omnino locum habere ẽt in furto, & si posset aliqua culpa ipsi domino imputari, ut latè, & pulchrè uoluit Cæpol. in consi. 18. q. in terminis dicti statuti ita cõsuluit. ¶ Secunda sit cõclusio, † q̃ de hoc de dãno, & furto, non
7 est de quantitate, & rebus furatis stari debet iuramento domini, & dãnũ passi: Et ultra aliàs allegata probo, nam nulli dubiũ est, q̃ in casu, l. si quis, C. unde ui, & c. fi. quod met. cau. & ubiq; doctores tratur ī litẽ, & iuramẽto damnũ passi de dãno in ratione doli cõmissi ab eo, cõtra quẽ iuratur, & propterea qñ ille, qui teneretur, dolũ nõ cõmisisse, præstaretur hmõi iuramẽtum, ut dicunt doctores, & Bar. in l. unica, ff. furti aduer. naufra. cum ff. & in terminis dicti statuti villa, seu homines castri tenentur ad emendationem damni rõne doli, & fraudis, ergo aduersus ipsos poterit in litẽ iurari, & tradi iuramẽto damnũ passi de estimatione, & quantitate damni per prædicta ad tradita per Io. de Im. & alios in d. c. fi. quod aũt homines uillę in terminis dicti statuti teneãtur ad emendatione dãni ratione doli, demõstratur, quia qñ damnum, seu furtũ est occasionatum commissum ita, q̃ habita diligẽti inquisitione non possit constare, quis damnum dederit, aut furtum commiserit,

statuentes uoluerunt illos de uilla teneri, qa
ipsi serunt eos de uilla, seu de castro illud dedi
cōmisse, & ratio rationis est, quia statuentes
runt, q ipsi de uilla teneantur custodire uillā,
illius domos, & si cōtingat damnū esse oc
datū, præsumptio est contra ipsos custodes, q
ernt fures, nā † tenentur probare furtū fuisse fa
ab aliis, si uolunt absolui, & ideò si hoc non p-
si præsumūtur fures, ut est tex. cum gl. notab.
probari in l. siquis domum, §. imperator, ff. lo
ta tenet Ang. de Perus. in quodā consi. incip.
posita dubiū &c. ac etiam Ang. de Aretio in
maleficio. in ver. q fama publica præcedente,
& Bar. in l. i. in prin. ff. de offi. præfec. uigi. ubi
quando furtū fit de nocte, & occultè, custo-
quam suspecti de furto, & pp præsumptionē
uæ est cōtra ipsos, torqueri possunt, ut uoluit
de Aretio in d. uer. uestē celestem, in 7. col.
Et ideò cū in casu nostro dictus Matthæus
in genere probauerit furtū fuisse cōmissum,
damnū sibi fuisse datum, & non fuerit proba-
dum fuisse in fraude, seu dolo, prout uilla proba
ad hoc, ut ab emendatione damni excusa-
præsumitur furtū fuisse cōmissum ab homini-
seu castri, & cōsequenter ipsos fuisse in do
nē ēt tenet, & firmat do. Bar. Cepol. in d. cō
6. & 7. col. Contra dictos igitur homines ca-
dum est iuramento dicti Matthei de quātita
rebus furatis ratione doli pręsumpti dicto-
minū per ea, quę doct. in locis pręallegatis cōi
supponūt maximè per tradita in d. c. fi. quod
& in dicta l. si quādo, C. unde vi. ¶ Vltima
sio sit, q † ex quo cā fuit commissa, & delega-
sedem apostolicā, & sic ex delegatione Papę
gnita, & super illa processum, nō potuit instā
per lapsum trienni perire, ut est tex. secun-
intellectū, quem canonistæ cōiter appro-
c. uenerabilis de iudi. & hæc est uera doctri-
sicut Papa non astringitur ad obseruantiam
termini, & instātiæ, quia est solutus iure po-
proposuit de concess. præben. gl. in c. quan-
ansla. epis. ita nec ejus delegatus, qui in cau-
cōmissa fungitur uice Papæ, c. sanè, de offi. de-
sum fi. ueluti ēt latius dixi in primis allegationi
idē sepius repetā, ulterius super his ñ īsisto,
remitto ad ea, quę aliàs in pręsenti cā scripsi.

S V M M A E.

*Quoad de emendatione damnorum datorum, à quibus ignora
tur contra uillam ut locum habeat, qui probari debeat: &
ad ignorantia uerè, & legitimè sit probanda, & num.
3. 5.*

*Quoadum en in dubio præsumatur factum culpa, & negligen-
tia inhabitantium, & num. 4. 6. & 9.*

*Quoad fur de incendio suorum familiarum, ac etiam suo culpa
ignorantia facto non tenetur.*

*Quoad ignorantis conditio à statuto, uel ab homine ad aliquem actum
imposita qualiter debeat, & possit adimpleri.*

*Quoad facto ministri sui etiam male custodientis quis tenetur, &
quando, & num. 9.*

EPITOME.

STATVTVM predictū sub rubrica de emēdatione
damnorum datorū, à quibus ignoratur, nō habere lo-
cum contra uillam, nisi probetur hæc ignorantia à sta-
tuentibus præsupposita, & incendiū præsumi factū culpa
inhabitantium, qui ignem magnum fecerūt, & pro-
pterea locum huic statuto non esse, probatur.

CONSILIVM CCXV.

1 AD hoc, † ut statutū de emēdatione dānorū datorū locum habeat cōtra uillam, requiriē, q illius statuti qualitates sint probatæ cōtra ipsam uillā per eū, qui illo statuto vult vti, arg eorū, quæ habētur per Bar. & per illum textū, in l. 1. §. ait prætor, & in prin. ff. ne quid in loco pub. Io. An. in c. 1. de homici. in 6. Alex. in cōsi. 224. uolu. 2. in 1. col. & maximè in exorbitantibus, & pœnalibus, ut in dictis locis, prout nos sumus, iuxta tex. cū ibi no. in c. 2. de consti. & per totū, C. ne uxor pro marito, & ne fil. pro pat. & negari non pōt, quin statutū respectu hominū villæ dicatur esse pœnale, arg. §. sequens cū ibi no. Insti. de act. cū cōtra eos in litē iuretur, vt in statuto hī: Sed statutū præsupponit hāc qualitatem, q ignoretur, à quibus damnū, & incendiū datum, & factū fuerit, ut habetur in rubro, & nigro ipsius statuti, ergo hæc qualitas ignorātiæ probari debet. Et si diceretur, q statutum uidetur uelle sufficere, q dicatur ignorari, per quē, uel quos fuerit datū absque eo, qd probetur, ut ibi, teneatur ad æstimationē robariæ, uel damni, de qua, uel quo dicatur ignorari, per quem, uel quos factum, cōmissum, seu datum fuerit, & sic statutū simpliciter dicit, dicatur, non aūt probetur, respondetur primo, q hæc qualitas, q dicatur ignorari, non fuit probata, item probari debet, q fuerit datū, uel cōmissum, nec sufficit, q de incendio appareat, quia pōt esse factum culpa, &
2 negligentia inhabitantiū, † prout in dubio præsumitur, quando nō apparet, nec probatū fuit, q commissum fuerit, ortumq; habuerit ab extra, uel ab intra facto alicuius, & differentia est inter ista, ut declarat Sali. in l. quæ fortuitis, C. de pign. actio. & facit in terminis id, qd uoluit Alberi. in l. 1. §. occisorū, ff. ad Syl
3 lan. & in 2. parte statutorū, in q. 80. Secūdo dico † nō sufficere, q dicatur, seu allegetur, q ignoraretī, per quem, uel quos, nisi ēt probetur, & legitimè, ut in l. 1. in prin. cum gl. ff. si quadru. paupe. fecis. dica. & facit l. 1. cum ibi no. ff. si fam. furt. fecis. dica. cum multis si. quæ ad propositum, & in terminis dicti statuti allegat Alex. in consi. 114. in 4. uol. qui etiam plura alia ponit, quæ requiruntur, & probari debent ad hoc, ut dictum statutū locū habeat, quæ in casu nostro non fuerunt obseruata, si processus factus benè inspiciatur. Pręterea statutum præsupponit, q ignoretur, à quo, uel per quem, sed in casu nostro nō ignoratur,
4 per quē, uel per quos, nam † ex quo Achilles de Calcina tēpore incendij habuit famulos, & familiares, quibus custodia, & cura domus, ac aliarum rerū fuerat destinata, & tempore illo, quo domus fuit incensa, & combusta, ipsi erāt in domo, & in ea magnum ignē habuerunt, feceruntq; conuiuiū cum pluribus amicis, homines uillæ hēnt cōtra inhabitātes fundatā intētionē, q ipsi incendiū fecerint, nisi Achilles, seu inhabitātes probauerint, incendiū absque culpa sua, uel suorū fuisse factum, nam aliàs pręsumitur factum illorū culpa, & facto, quæ præsumptio onus, p-bandi in aduersariū transfert, arg. l. siue possideris, & l. actor cum ibi no. C. de proba. & not. uoluit Sali. in d. l. quę fortuitis, & in l. creditor, C. de pign. actio. & Io. de Im. in l. domos hæreditarias, ff. de lega. 1. Sequitur ergo, q non sumus in casu statuti, quando penitus ignoratur per quem, uel quos, qa in casu nostro ex iuris præsumptione fundata est intentio cōtra inhabitantes, q ipsi fuerint, Ang. in consi. 197. inci. incendium: Statutum itaq; locum habet, ubicūque in domo, seu in loco, in quo incendium fuit factum, & & cōmissum, nullus tempore incēdij habitabat, nec in domo, seu īloco tūc nullus erat, cui posset imputari